

Χριστούγεννα

Βιβλία που διαβάζονται (όχι, μη θεωρήσετε το σχήμα οξύμωρο) θα βρείτε στις σελίδες που ακολουθούν. Τα Χριστούγεννα ενισχύουν την αναγνωστική διάθεση, τη μοναχική στοχαστικότητα, αν και οι μέρες που ζούμε μας πιέζουν για συλλογική δράση. Η τέχνη και η ζωή τώρα μοιάζουν ασύμβατες, εκτός αν, ακολουθώντας την προτροπή του μεγάλου ιρλανδού ποιητή Σέιμους Χίνυ, μετατρέψουμε την τέχνη σε τραγούδι και τη ζωή σε οδύνη. Αλλά πόση οδύνη πια; Και πόση φαντασμαγορία της οδύνης και της οργής καθισμένοι μπροστά στους δέκτες με τα προγράμματα της (ιδιωτικής) τηλεόρασης, η οποία, χωρίς να το καταλάβουμε, στα είκοσι χρόνια της λειτουργίας της έβαλε τον φασισμό από το παράθυρο – και τώρα διάπλατα από τη «σπασμένη» πόρτα; Μήπως δεν είναι δημιουργήματα των Μέσων, ισότιμοι συνομιλητές στα πάνελ υπουργών και άλλων «αξιωματούχων», αυτοί που κατασκευάζουν εικόνες παραβατικότητας για να δικαιολογήσουν το έγκλημα, την ενψυχρόδολοφονία; Ας ξαναγυρίσω στον Σέιμους Χίνυ και στο βιβλίο *Η κибέρνηση της γλώσσας* (μετάφραση Ερωτόκριτος Μωραΐτης, εκδόσεις Πατάκι), που μόλις κυκλοφόρησε, ένα βιβλίο για την ποίηση και για τους ποιητές που τουλάχιστον σ' εμένα λειτουργεί παρηγορητικά. Μένω σε κάποιους στίχους του ποιητή Οντεν που χρησιμοποιεί ο Χίνυ για να δείξει ότι «η ποίηση είναι η απόδοση σοφών και αληθινών νοημάτων που καθοδηγούν τη συναισθηματική μας επιβεβαίωση με την ευφυή διάταξη και εξέταση της ανθρώπινης εμπειρίας». Γράφει ο Οντεν: «Το σπίτι σου να κλείσεις για ταξίδι μακρινό/ να πας στην ερημιά να πέσεις στα πόδια στο θεό / Σημάνει τη φυγή, τη διασπορά απ' το βιος σου / Και ν' επιλέξεις μια αλιώτικη μορφή, ίσως το γιο σου».

Ευτυχώς η φετινή χριστουγεννιάτικη εκδοτική περίοδος μας έχει φέρει σημαντικά βιβλία, κυρίως στον χώρο του δοκιμίου αλλά και της βιογραφίας. Επιστημιακά χαρακτηριστικά, για την αναγνωστική εμπειρία, το ολοκαίνουργιο *Πι είναι το Βυζάντιο* της Τζούντιθ Χέριν (Ωκεανίδα) αλλά και το κλασικό *Μοναχού του Εμανουέλ ΛεΡουά Λαντυρι*, που μόλις μεταφράστηκε στη γλώσσα μας για να μας μεταφέρει σκοτεινές εικόνες μεσαιωνικού κόσμου σε ένα χωριό της Γαλλίας (21ος αιώνας). Αλλά για το πνεύμα των Χριστουγέννων ξαναδιαβάστε τα *Χριστουγεννιάτικα Κάλαντα* του Ντίκενς και τα *Χριστούγεννα*, το μικρό δοκίμιο του Τόστερτον, μια ειρωνεία της γιορταστικής ευφορίας.

ΥΓ.: Ανακοινώθηκαν τα κρατικά βραβεία λογοτεχνίας που απένεμε η αρμόδια επιτροπή υπό τον καθηγητή Π. Μαστροδημήτρη. Περιμένω να δω τις απολογικές εκθέσεις των μελών για το κάθε βραβείο. Αλλά ανεξαρτήτως αυτού, εδώ ισχύει το γνωστό «όλα κρίνονται εκ του αποτελέσματος».

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΜΠΑΚΟΥΜΑΚΗ
nbak@iolnet.gr

